

HELYI TANTERV

VIZUÁLIS KULTÚRA

7. évfolyam

heti 1 óra

LEHEL VEZÉR GIMNÁZIUM
2020

7. évfolyam

Az 1-4. évfolyamokon megszerzett alapvető vizuális ismeretek és készségek fejlesztése mellett a 7. osztályban a vizuális kultúra tantárgy tovább mélyíti a diákok képességeit, és szélesebb perspektívát kínál a művészeti világban való eligazodásra. Az életkori sajátosságok figyelembevételével kialakított tanterv célja a kreativitás, a kritikai gondolkodás és az esztétikai érzék fejlesztése, miközben a tanulók számára élményeket és örömet nyújt a vizuális kultúra világának felfedezése.

A 7 évfolyamon a vizuális kultúra tantárgy alapóraszám: 37 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Óraszám
Alapvető Vizuális Elemek és Alakzatok	9
Képfelismerés, képértés	9
Kreatív kifejezés	7
Digitális kultúra	5
Környezet: Technológia és hagyomány – Hagyomány, design, divat	3
Vizuális kultúra a mindennapokban	3
Összes óraszám:	37

1. Témakör: Alapvető Vizuális Elemek és Alakzatok

Óraszám: 9 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- Ismerje a vonal, a forma, a szín és a tér fogalmát.
- Használja az alapvető ábrázolási technikák elsajátítása: ceruza, ecset, vízfesték.
- Alapvető vizuális elemek felhasználásával tudjon kollázst, montázst és domborítást végezni.
- különböző művészettörténeti korokban, stílusokban készült alkotásokat, építményeket összehasonlít, megkülönböztet és összekapcsol más jelenségekkel, fogalmakkal, alkotásokkal, melyek segítségével alkotótevékenysége során újrafogalmazza a látványt;
- Képes legyen hasonló funkciójú, de különböző stílusú épületeket, műtárgyakat összehasonlítani a művészettörténeti és saját szempontos alapján
- megfogalmazza személyes viszonyulását, értelmezését adott vagy választott művész alkotásai, társadalmi reflexiói kapcsán.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Adott vagy választott művészettörténeti korban (pl.: középkor, újkor), stílusban készült alkotások, építmények összehasonlító, elemzéséből származó tapasztalatok megfigyelése, elemzése (pl. stílusjegyek, kifejezőerő, hatáskeltés, anyaghasználat és funkció) és felhasználása az alkotás során. Az adott témához társított korszakra, stílusra jellemző elemek, karakter felhasználásával vagy hangsúlyozásával fantáziát, belső képeket, intuíciót felhasználó feladatok megoldása (pl. művek átdolgozása, parafrázis készítése, társasjáték,

számítógépes játék tervezése, prezentáció, színházi, filmes látványterv, irodalmi, zenei illusztráció).

- Különböző korból és kultúrából származó művek csoportosítása különböző szempontok (pl. műfaj, technika, kifejezőeszköz, tériség, mű célja) szerint.

Fogalmak

képzőművészeti műfaj, stíluskorszak, stílusirányzat, kortárs művészet, művészi kifejezés, parafrázis, vizuális napló, látványterv, technikák

2. Témakör: Képfelismerés, képértés

Óraszám: 9 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- Az alkotómunka során felhasználja a már látott képi inspirációkat; Az egyes művészeti stílusok és korszakok felismerje
- Képfelismerés és értelmezés gyakorlása különböző műalkotásokon keresztül. Adott témával, feladattal kapcsolatos vizuális információkat és képi inspirációkat tudjon keresni többféle forrásból;
- Rövid prezentációkat tudjon készíteni, valamint csoportbeszélgetéseket tudjon generálni a megfigyelt műalkotások kapcsán.
- elvont fogalmakat, művészeti tartalmakat belső képek összekapcsolásával bemutat, magyaráz és különböző vizuális eszközökkel megjelenít;
- a vizuális problémák vizsgálata során összegyűjtött információkat, gondolatokat különböző szempontok szerint rendez és összehasonlít, a tapasztalatait különböző helyzetekben a megoldás érdekében felhasználja;
- látványok, képek, médiaszövegek, történetek, szituációk feldolgozása kapcsán személyes módon kifejezi, megjeleníti felszínre kerülő érzéseit, gondolatait, asszociációit;
- nem konvencionális feladatok kapcsán egyéni elképzeléseit, ötleteit rugalmasan alkalmazva megoldást talál.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Művészeti élmények (pl. zene, színház/mozgás, médiajelenség) vizuális megjelenítése, átírása különböző eszközökkel (pl. festés, kollázs, installáció, fotó, rövidfilm) önkifejező alkotásokban. A megjelenítés rövid szöveges értelmezése.
- Elvont fogalmak (pl. győzelem, veszteség, boldogság, gyász) változatos vizuális megjelenítésére műalkotások gyűjtése (pl. tábló, prezentáció) egyénileg vagy csoportmunkában. A gyűjtemények bemutatása, vitatható műalkotások kapcsán az érvelés gyakorlása.
- Példaként korábban látott műalkotás stílusjegyeit felhasználva önálló alkotómunka más elvont fogalom megjelenítése céljából.
- Adott alkotó (pl. Caravaggio, Giotto, Michelangelo, Rembrandt, Vermeer) vagy választott stílus (pl. bizánci, gótika, reneszánsz) jellemzőinek, stílusjegyeinek összegyűjtése és a gyűjtött információk felhasználása játékos alkotó feladatokban (pl. műfaj vagy médium csere, életműbe illő „hamisítvány” kreálása, öltözet kollekció tervezése)

- Adott látvány, tárgy együttes (pl. félhomály, ellenfény, alulnézet, letakart beállítás, felborult pad, kiborult kuka, kötél, tűzoltó kalapács, fél pár strandpapucs) vizuális ábrázolása (pl. fotó, rajz, festés, plasztika), majd a látvány kiegészítése, továbbgondolása választott vizuális alkotások (pl. Vermeer: Geográfus,) képi elemeinek felhasználásával a személyes mondanivaló érdekében (pl. a felborult padtól megrémült lány, A geográfus csodálkozva vizsgálja a félhomályban a fél pár strandpapucsot)

Fogalmak

vizuális átírás, kiemelés eszközei, fény- és színhatás, kontraszt, színkontraszt, enteriőr

3. Témakör: Kreatív kifejezés

Óraszám: 7 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- Az önkifejezés és a kreativitás fejlesztése szabad alkotásokon keresztül. Az adott témával, feladattal kapcsolatos vizuális információkat és képi inspirációkat tud keresni többféle forrásból;
- Portrék és tájképek készítése különböző technikákkal. vizuális megjelenések vizsgálata, összehasonlítása során feltárt következtetéseit megfogalmazza, és alkotó tevékenységében felhasználja, egyénileg és csoportmunkában is;
- A diákok ötleteinek és érzéseinek művészi kifejezésének támogatása. Látványok, képek, médiaszövegek, történetek, szituációk feldolgozása kapcsán személyes módon kifejezi, megjeleníti felszínre kerülő érzéseit, gondolatait, asszociációit
- Cél az, hogy a személyes stílust kialakítsuk a projekt végére.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Példák alapján készítsen többféle ábrázolást fákról, majd emberekről. A művészettörténeti példák elősegítik a kreatív gondolkodást.
- Példák alapján készítsen illusztrációt irodalmi- vagy zenei művekhez csoportmunkában.
- Osztálykiállítás tervezése, amelyben mindenki megmutathatja, hová ért el a tanév végére

Fogalmak

címrend, tipográfia, illusztráció, portré, profil

4. Témakör: Digitális kultúra

Óraszám: 5 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- Alapvető digitális művészeti eszközök és programok megismerése. Online és letölthető programok használata.
- Képmanipuláció és digitális festés alapjainak elsajátítása. Az ingyenesen használható Gimp szoftverben rejlő lehetőségek.
- A digitális és hagyományos művészeti formák közötti kapcsolatok feltárása. Digitális műalkotások átformálása manuálissá, valamint manuálisan készített alkotások digitalizálása.

- Biztonság és adatvédelem

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Fotózás telefonnal, majd a kapott kép átalakítása applikáció segítségével. Különböző hangulatok elérése színváltozatok segítségével
- Telefonnal készített képek méretre vágása
- Telefonnal készített képekből montázs készítése
- Plakát készítése, amely arról tájékoztat, hogy veszélyben vannak az adataink és meg kell óvnunk ezeket.
- Mém alkotás saját fotók alapján. (Kép + szöveg használata)

Fogalmak

képmanipuláció, eredetiség vizsgálat, képarány, kompozíció, szintani fogalmak, online etikett, online lábnyom, mém

5. Témakör: Környezet: Technológia és hagyomány – Hagyomány, design, divat Óraszám: 3 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- A diákoknak meg kell érteniük a hagyomány, design és divat kapcsolatát a különböző kultúrákban.
- Képesek lesznek azonosítani a technológia és hagyomány összefonódását a környezet alakításában.
- A diákoknak képeseknek kell lenniük elemző készségeik fejlesztésére, különös tekintettel arra, hogyan változtatja meg a technológia a hagyományos tervezési és divatfolyamatokat.
- Képesek lesznek kritikailag megvizsgálni a környezetüket és felismerni, hogy a technológia és a hagyományos elemek hogyan befolyásolják azt.
- A tanulók kreatív kifejezőképességét és tervezői készségeit fejlesztik, miközben megértik, hogy a hagyományos és modern elemek hogyan alkothatnak együtt innovatív designokat és divatot.
- Képesek lesznek értelmezni és értékelni a környezetüket formáló különböző stílusokat és formatervezési trendeket.
- A diákok megtanulják a hagyomány és modernitás közötti egyensúly megtalálását, és ezt hogyan lehet alkalmazni a mindennapi életükben.
- A tanulók képesek lesznek hatékonyan kommunikálni a környezetüket formáló technológiai és hagyományos elemekről.
- Fejlesztik a prezentációs és érvelési képességeiket, amikor kifejezik nézeteiket és értelmezik a különböző tervezési és divattrendeket.
- Képesek lesznek használni a modern technológiai eszközöket és platformokat a tervezés, kreativitás és kommunikáció terén.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Tervezzenek és hozzanak létre egy innovatív tervezést vagy divatkollekciót, amely a hagyományokat és a modernitást ötvözi.

- A fejlődéshez szükséges a széleslátókör. Ehhez vendégelőadót terveztem meghívni. Papp Anettre gondoltam, aki sokféle anyagot használ, sokféle módon ötvözi őket és újszerű végeredményt eredményez.
- A Jászság (vagy a magyar népművészeti tájegységek egyikének) jellemző díszítőmotívumait felhasználó, önállóan gyűjtött inspirációs forrás segítségével mintatervezés különböző léptékben, és a minta felhasználása a környezetalakításban (pl. festett faldekoráció tervezése a kiindulásként használt magyar tájegység közösségi tere, épülete számára).

Fogalmak

kulturális örökség, ikonográfia, téralakítás, identitás, design

6. Témakör: Vizuális kultúra a mindennapokban

Óraszám: 3 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- A vizuális kultúra szerepének felismerése a mindennapi életben. Öltözködés, téralakítás, teststilizáció, stb..
- Reklámok és médiaművészet elemzése, a képi kultúra hatásainak megértése. Jó- és rossz reklámok összehasonlítása. Miért működik és miért nem működik egy reklám?
- A vizuális kultúra pozitív és kritikai aspektusainak tudatosítása. Környezettudatos életre való nevelés.
- adott koncepció figyelembevételével, tudatos anyag- és eszközhasználattal tárgyakat, tereket tervez és hoz létre, egyénileg vagy csoportmunkában is;

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Ez a modul azokra a vizuális elemekre és kifejezési formákra összpontosít, amelyek mindennapi környezetünk részét képezik. A cél az, hogy a diákok jobban megértsék a vizuális kultúra szerepét és hatásait a mindennapi életükben.
- Ebben a részben a diákok felfedezik, hogyan jelenik meg a vizuális kultúra a mindennapi életükben. Részletesen foglalkozunk a városi környezet és a közterek művészeti elemeivel, beleértve az építészeti megoldásokat, a közterekben elhelyezett szobrokat, és az esetleges művészeti installációkat.
- A modul második részében a diákoknak lehetőségük lesz elmélyedni a reklámok és médiaművészet világában. Azonosítják, elemzik és elemezik a mindennapi életben található reklámokat és művészeti alkotásokat, miközben megértnek néhány alapvető tervezési és kommunikációs elvet.
- Személyes tárgy (pl. fülhallgató, toll, telefontok) áttervezése a funkció megtartásával, ugyanakkor sajátos szempontok érvényesítésével (pl. abszurd vagy természet inspirálta formaalakítás, tárgy a távoli jövőből) a vizuális felmérésből származó elemző tapasztalatok (pl. mérés, információgyűjtés, ötletek vázlatos megjelenítése) alapján, a gazdaságos anyaghasználat érvényesítésével.

Fogalmak

építészeti elem, lépték, designgondolkodás, ergonómia, forma és funkció összefüggései

Felhasznált műtípusok, művek, alkotók: 7. évfolyam

Építmények: Makovecz Imre épületei, Pollack Mihály: Nemzeti Múzeum, Steindl Imre: Országház, Hauszman Alajos épület

Képzőművészeti alkotások: Barabás Miklós portréfestményei, Bernáth Aurél: Tél, Borsos József: Nemzetőr, Bosch: A hét főbűn, Brueghel: Vakok, Brunelleschi: Ospedale degli Innocenti, Caravaggio: Szent Máté elhivatása, Giotto: Szent Ferenc élete, La Tour: A születés, Madarász Viktor történelmi festményei, Massaccio: Szentháromság, Markó Károly tájképei, Mányoki Ádám: II. Rákóczi Ferenc, Memling: Jelenetek Mária életéből, Munkácsy Mihály: Tépéscsinálok, Ecce homo, Orosz István grafikái, Paál László tájképei, Raffaello: Az athéni iskola, Rembrandt: Éjjeli őrjárat, Vermeer: Geográfus